

Malmö stad
Stadskontoret

SDF 21/5

Svar till adm avd senast 2/5

2008-03-05

Utbildningsnämnden
Stadsdelsfullmäktige Centrum
Stadsdelsfullmäktige Fosie
Stadsdelsfullmäktige Husie
Stadsdelsfullmäktige Hyllie
Stadsdelsfullmäktige Kirseberg
Stadsdelsfullmäktige Limhamn/Bunkeflo
Stadsdelsfullmäktige Oxie
Stadsdelsfullmäktige Rosengård
Stadsdelsfullmäktige Södra Innerstaden
Stadsdelsfullmäktige Västra Innerstaden

LB 538-08/229

G. Jadbäck
kopia
I. Björkqvist

Ärendet: **Motion om nytändning för introduktionen i Malmö**

Ärendet, med vårt Dnr **KS-KOM-2008-00179** överlämnas till ovanstående för yttrande.

Svaret ställt till kommunfullmäktige, ska vara stadskontorets expedition, tillhanda **senast 2008-05-30 kl 12.00**.

Yttrandet översändes dessutom till handläggaren på stadskontoret via FirstClass.

Handläggande tjänsteman på stadskontoret är Jesper Theander.

Malmö som ovan

Enligt uppdrag

Stadskontoret

Britt-Marie Johansson

Folkpartiet Liberalerna
Malmö

Stadskontoret i Malmö	
Ank.	2008 -02- 2 6
Dnr:	179/08
Handl.nr:	1

2008-02-26

Motion till Malmö kommunfullmäktige

Nytändning för introduktionen i Malmö

Malmö – en stad i ständig förändring

Antalet Malmöbor har mellan år 1990 och 2007 vuxit från 233 877 till ca 280 000. Under samma tidsperiod har andelen Malmöbor som är födda utomlands ökat från 16% till 27%, vilket gör Malmö till Sveriges mest invandrartäta storstadskommun. 36% av befolkningen har utländsk bakgrund, det vill säga är födda utomlands eller har föräldrar som båda är födda utomlands.

Källa: Malmöbor med utländsk bakgrund – januari 2007, Malmö Stad

Malmö stad slöt i december år 2007 ett avtal med Migrationsverket om att årligen ta emot 500 kommunplacerade flyktingar under åren 2007-2009. Detta avtal påverkar dock inte situationen att Malmö tar emot ett stort antal asylsökande i så kallat eget boende och att även flyktingar som fått kommunplacering i en annan kommun kan bosätta sig i Malmö, vilket gör att det totala antalet inflyttade flyktingar även fortsättningsvis beräknas bli stort. Cirka 75% av de flyktingar som erhöll kommunplacering i Malmö under januari till november år 2007 kom från så kallat eget boende.

Källa: "Överenskommelse om mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande", Malmö stad, Migrationsverket och Länsstyrelsen i Skåne län

Vi har alla ett ansvar för att hjälpa människor i nöd och som flyr från krig och förföljelse. En mångkulturell befolkning är dessutom positivt för Malmö och bör ses som en tillgång för stadens kunskaps- och sysselsättningsutveckling på sikt, vilket dock förutsätter att den politiska majoriteten i staden ser till att de nya Malmöborna mottas på ett värdigt och korrekt sätt och snarast möjligt, efter en individuell behovsprövning, blir en del av samhället och arbetslivet. Så är inte fallet idag.

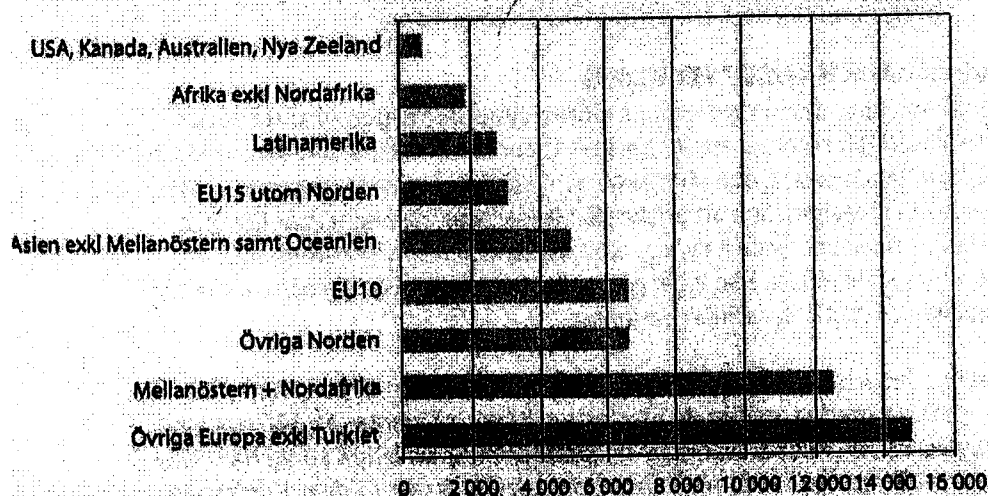
En mångkulturell men segregerad stad

Malmöns största invandrargrupper kommer från Övriga Europa, Mellanöstern och Nordafrika, från övriga Norden samt från EU10, det vill säga de länder som gick med i EU år 2004. Invandrarna är således ingen homogen grupp utan består av individer med mycket olika bakgrund vad gäller kultur, religion, utbildningsnivå etc.

Folkpartiet Liberalerna
Malmö

Utrikes födda i åldern 20-64 år i Malmö år 2005 fördelade efter födelseregion, antal

Källa: *Insikt november 2007, Malmö Stad*

Ca 40% av Malmös invandrare är bosatta i stadsdelarna Fosie och Rosengård. I Fosie bor cirka 16 400 invandrare, vilket utgör 41% av stadsdelens befolkning. Andelen invånare med utländsk bakgrund uppgår i stadsdelen till 54%. I Rosengård bor cirka 13 000 invandrare, vilka utgör 60% av befolkningen. Andelen invånare med utländsk bakgrund är här hela 86%.

Även Södra Innerstaden har en stor andel invandrare – 32%. Andelen invånare med utländsk bakgrund uppgår här till 42%.

Källa: *Malmöbor med utländsk bakgrund – januari 2007, Malmö Stad*

Tabell över Malmöbor med utländsk bakgrund januari 2007

Fördelning per stadsdel

Stadsdel	Total- befolkn.	därav	Med utländsk bakgrund				Totalt	
			Födda i utlandet (Invandrare)		Födda i Sverige med båda föräldrarna födda i utlandet		Antal	% av bef.
			Antal	% av bef.	Antal	% av bef.		
Centrum	39 446		9 198	23	2 375	6	11 573	29
Södra Innerstaden	32 528		10 543	32	3 265	10	13 808	42
Västra Innerstaden	31 264		3 503	11	799	3	4 302	14
Limhamn-Bunkeflo	35 264		4 313	12	1 025	3	5 338	15
Hyllie	30 828		8 597	28	2 815	9	11 412	37
Fosie	39 925		16 394	41	5 171	13	21 565	54
Oxle	11 045		2 054	19	664	6	2 718	25
Rosengård	21 955		13 118	60	5 727	26	18 845	86
Husle	18 363		2 896	16	1 132	6	4 028	22
Kirseberg	14 028		3 633	26	1 025	7	4 658	33
Malmö totalt	276 244		75 156	27	24 080	9	99 236	36

Källa: *Malmöbor med utländsk bakgrund – januari 2007, Malmö Stad*

Folkpartiet Liberalerna
Malmö

Sysselsättningsnivå och skolresultat för Malmös invandrare

Malmös invandrare är, vilket sagts ovan, en heterogen grupp men invandrare födda utanför Norden har det gemensamt att de ofta står långt från arbetsmarknaden. Endast 63,6% av invandrarna i arbetsför ålder har inkomst från anställning, vilket är cirka 9 procentenheter lägre än riksgenomsnittet för invandrare. Samtidigt är andelen med inkomst från det sociala skyddsnetet ca 30%. Längst ifrån arbetsmarknaden står invandrare från Mellanöstern där endast 44% har inkomst från förvärvsarbete, vilket är 14 procentenheter lägre än riksgenomsnittet. Av de utomnordiska invandrarna har personer födda i EU10 högst förvärvsfrekvens med 67%. I riket som helhet uppgår denna grupps förvärvsfrekvens dock till 76%. Tabellen nedan visar hur sysselsättningssituationen ser ut för de olika grupperna av invandrare i Malmö.

Källa: Insikt, Malmö Stad november 2007

Personer födda utomlands år 2005 fördelade efter varifrån de får den största inkomsten

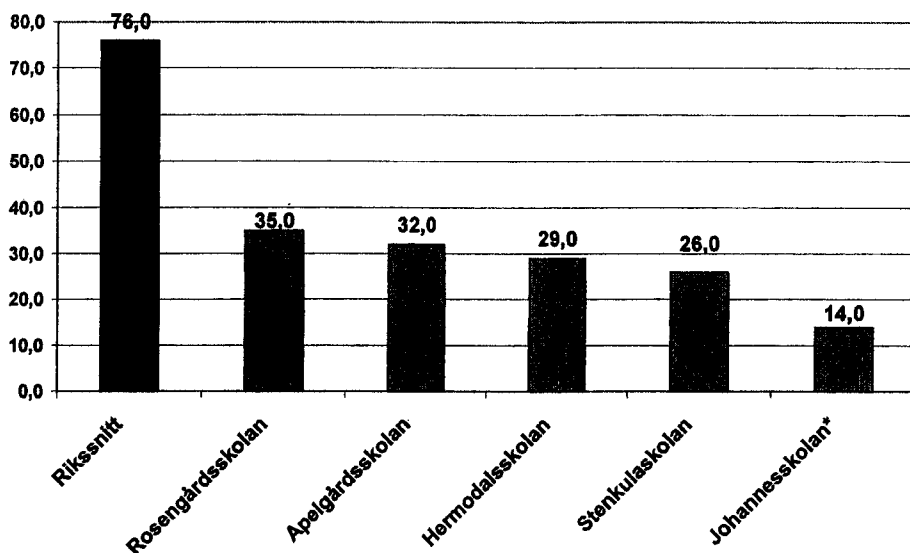
Födelseregion	Antal personer 20-64 år i Malmö	Största inkomsten från, procent					
		Förvärvsarbete		Utbildning		Sociala transfereringar	
		Malmö	Riket	Malmö	Riket	Malmö	Riket
Övriga Europa exkl Turkiet	14 734	63,4	69,1	5,2	4,1	31,4	26,7
Mellanöstern och Nordafrika	12 549	44,0	58,2	10,2	6,4	45,7	35,4
Övriga Norden	6 603	78,9	78,1	2,5	1,5	18,7	20,3
EU10	6 508	67,4	75,7	4,9	3,2	27,8	21,1
Asien utom Mellanöstern samt Oceanien	4 960	66,1	72,8	7,5	5,9	26,4	21,3
EU15 utom Norden	3 085	79,0	81,8	9,0	1,9	17,9	16,4
Latinoamerika	2 724	72,1	75,1	7,0	5,3	20,9	19,6
Afrika exkl Nordafrika	1 870	55,2	66,8	10,4	6,7	34,3	27,7
USA, Kanada, Australien och Nya Zeeland	626	86,7	87,1	4,0	2,6	9,2	10,3
Övrigt	54	61,0	70,5	3,3	4,5	35,7	25,0
Totalt	53 832	63,6	72,2	6,2	3,9	30,2	24,0

Källa: Insikt, Malmö Stad november 2007

Folkpartiet Liberalerna Malmö

Även skolresultaten för barn med invandrabakgrund i Malmö är en dyster läsning. Nedanstående diagram visar hur stor andel av niondeklassarna i Malmös mest invandratäta grundskolor som nådde upp till utbildningsmålen (det vill säga får betyg i minst 16 ämnen) år 2005.

Källa: Skolverket/SALSA

Ett stort utanförskap i många bostadsområden

Det är, med ovanstående fakta fastställt, inte förvånande att det i många bostadsområden i Malmö råder ett stort utanförskap. Av de 157 områden i Sverige som kan klassas som utanförskapsområden¹ intar Malmö plats 1, 2, 7, 8, 20, 27, 28, 34, 41, 48, 54, 61, 83, 128, 150 och 156. Inte mindre än 40% av Malmös befolkning bor i ett utanförskapsområde, och andelen Malmöbor med invandrabakgrund som bor i ett utanförskapsområde är förstås mycket högre.

I indexet nedan vägs sysselsättning, skolresultat, valdeltagande och förvärvsinkomst samman. Talet 100 i detta index skulle betyda att alla personer mellan 20 och 64 år är sysselsatta, att alla barn slutar nionde klass med fullständiga betyg, att alla röstberättigade röstar och att alla vuxna har förvärvsinkomster som överstiger 122 000 kronor per år. Talet 0 i detta index skulle däremot betyda att ingen arbetar, att inga barn slutar nionde klass med fullständiga betyg, att ingen röstar och att alla har inkomster under 122 000 kronor. Låga indextal är med andra ord synonymt med höga nivåer av utanförskap och höga indextal visar på en bättre integration. På sista raden anges, som jämförelse, de värden som gäller för hela Sverige.

¹ För att ett område skall klassas som ett utanförskapsområde skall följande två kriterier uppfyllas:

1. sysselsättningen skall ligga under 60% för personer mellan 20 och 64 år.
2. antingen skolresultatet eller valdeltagandet skall ligga under 70%. Detta innebär att mer än tre av tio elever som lämnade grundskolan 2003/2004 gjorde det utan att ha uppnått utbildningsmålen eller att åtminstone lika många väljare avstod från att rösta i kommunalvalet 2002.

Folkpartiet Liberalerna
Malmö

Placering i utanförskapets index 2006	Område	Index	Syssel- sättning	Skol- resultat	Valdel- tagande	Inkomst
1	Södra Rosengård	33,8	26,8	35	47,5	26
2	Möllevången	38,9	49,2	14	45,0	48
7	Nydala	44,8	47,1	29	48,0	55
8	Norra Rosengård	45,0	46,5	32	45,5	56
20	Sofielund	47,7	44,4	49	52,0	45
27	Holma	49,3	43,7	52	53,0	49
28	Gullvik	49,6	56,8	29	53,7	59
34	Augustenborg/Lönngatan	51,1	50,8	48	52,0	54
41	Nobelorget	52,2	59,2	26	63,3	60
48	Värnhem	53,1	52,4	43	62,0	55
54	Kroksbäck	53,8	54,5	52	53,0	56
61	Heleneholm	54,5	50,7	58	51,0	58
83	Bellevuegården	56,9	55,3	52	61,0	59
128	Lindängen	62,1	56,8	63	64,3	64
150	Kirsebergsstaden	64,2	58,9	73	63,1	62
156	Segevång	67,3	59,9	86	56,4	67
	<i>Sverige</i>	75,3	77,1	76	77,9	70

Källa: Utanförskapets karta 2006, Folkpartiet liberalerna

Situationen för många Malmöbor med utländsk bakgrund är som synes mycket bekymmersam. Många bor i utanförskapsområden med låga skolresultat och andra sociala problem och har dessutom mycket svårt att komma in på arbetsmarknaden. Att vända denna trend kräver naturligtvis ett tydligt och kraftfullt agerande från politiskt håll. Vad regeringen och den styrande majoriteten i Malmö har gjort och planerar att göra på området skall därför belysas närmare nedan.

Folkpartiet Liberalerna
Malmö

Vad gör regeringen?

Alliansregeringen har föreslagit en rad åtgärder för att minska arbetslösheten och utanförskapet i Sverige. I dessa åtgärder ingår såväl satsningar på alla människor i utanförskap i Sverige som riktade satsningar för att understödja flyktingar och andra invandrare att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden.

Nystartsjobb

Nystartsjobben är en satsning som trädde i kraft den 1 januari 2007 och riktar sig till följande individer:

1. de som är 25 år och äldre och varit arbetslösa, sjukskrivna, deltagit i ett arbetsmarknadspolitiskt program, haft sjuk- eller aktivitetsstöd eller uppburit ekonomiskt bistånd under minst ett år samt de som varit anställda på Samhall på heltid i minst ett år,
2. ungdomar som är mellan 20 och 25 år och varit arbetslösa, sjukskrivna, deltagit i ett arbetsmarknadspolitiskt program, haft sjuk- eller aktivitetsstöd eller uppburit ekonomiskt bistånd under minst sex månader samt för dem som varit anställda på Samhall på heltid i minst sex månader,
3. de som beviljats uppehållstillstånd som flykting eller anhöriginvandrare under de senaste tre åren.

Nystartsjobben syftar till att stimulera arbetsgivare att anställa personer från ovanstående grupper. De är vanliga anställningar som innebär att arbetsgivaren slipper stå för arbetsgivaravgifterna. Arbetsgivaren ansöker hos den offentliga arbetsförmedlingen om Nystartsjobb. När ett Nystartsjobb beviljats krediteras arbetsgivarens skattekonto med ett belopp som motsvarar lagstadgade arbetsgivaravgifter. För att Nystartsjobb ska beviljas skall lön och andra anställningsförmåner ligga på samma nivå som gällande kollektivavtal i branschen. Nystartsjobb beviljas under lika lång tid som personen varit frånvarande från arbetslivet. De olika skälen för att man varit frånvarande från arbetslivet får adderas vid beräkning av kvalifikationstiden. För den som är 25 år och äldre gäller Nystartsjobb i maximalt fem år. För ungdomar gäller Nystartsjobb i maximalt ett år. För den som fyllt 55 år gäller Nystartsjobb under dubbelt så lång tid som personen varit frånvarande från arbetslivet, dock längst tio år eller till den månad då personen fyller 65 år. För flyktingar och anhöriginvandrare gäller Nystartsjobb under maximalt tre år. Den som anställs i Nystartsjobb skall vara anmäld på arbetsförmedlingen när beslut fattas och uppvisa de intyg som behövs för att styrka rätten till Nystartsjobb. Försäkringskassan, Migrationsverket, Samhall och kommunerna kommer att ha rutiner för nödvändiga intyg.

Källa: <http://www.regeringen.se/sb/d/8095/a/74024>

Instegsjobb

Instegsjobben, som för närvarande är under omarbetning, infördes den 2 juli 2007 och innebär ett kraftigt stöd för både privata och offentliga arbetsgivare som anställer en nyanländ under

Folkpartiet Liberalerna Malmö

de första 18 månaderna efter uppehållstillstånd. De kombineras med Svenska för invandrare (SFI) och innehåller tydliga handledande inslag.

Källa: <http://www.regeringen.se/sb/d/9665/a/89953>

Instegsjobben är riktade till asylsökande som har fått uppehållstillstånd, kvotflyktingar och anhöriginvandrare under de första 18 månaderna efter uppehållstillstånd. Instegsjobben innebär att staten står för 75 procent av lönekostnaden för privata arbetsgivare och offentliga arbetsgivare som bedriver affärsverksamhet. För övriga offentliga arbetsgivare är nivån 50 procent.

Källa: <http://www.regeringen.se/sb/d/9318/a/85201>

Jobb- och utvecklingsgaranti

Jobb- och utvecklingsgarantin trädde i kraft den 2 juli 2007 och ersatte den tidigare aktivitetsgarantin som hade stora effektivitets- och kvalitetsbrister. Jobb- och utvecklingsgarantin indelas i tre faser. Inledningsvis fokuseras på intensifierade jobbsökaraktiviteter med coaching. I en andra fas finns det tillgång till ett utbud av arbetsmarknadspolitiska program som inkluderar arbetsträning, arbetspraktik, subventionerade anställningar och kompetenshöjande insatser. Den tredje och sista fasen innebär att alla deltagare, som efter 450 ersättningsdagar i jobb- och utvecklingsgarantin, inte funnit något arbete anvisas till en varaktig samhällsnyttig sysselsättning motsvarande hela deltagarens arbetsutbud. Deltagare som haft arbetslöshetskassa får en ersättning motsvarande 65 procent av deras tidigare lön (maximalt 680 kronor per dag). Övriga får 223 kronor per dag under högst 450 dagar. Garantin förväntas omfatta 62 000 personer och kostnaden för insatserna beräknas till 9,8 miljarder kronor under år 2008.

Källa: <http://www.regeringen.se/sb/d/8980/a/80545>

Övriga åtgärder

Regeringen har utöver ovanstående höjt schablonersättningen och infört en stimulansersättning för de kommuner som tecknar avtal om flyktingmottagande det kommande året, vilket alltså höjer ersättningen till Malmö som nyligen tecknat avtal med Migrationsverket.

Källa: Välkommen till jobbet! – En idéskrift för att förbättra introduktionen av nyanlända flyktingar i kommunerna, Folkpartiet liberalerna

En jobbgaranti och sänkta arbetsgivaravgifter för ungdomar genomförs för att underlätta för dessa att komma in på arbetsmarknaden. En förstärkning av arbetsförmedlingens resurser för yrkesbedömning sker även för att säkerställa att nyanlända invandrare erbjuds en bedömning av tidigare yrkeserfarenheter.

Källa: <http://www.regeringen.se/sb/d/8980/a/80545>

I december år 2007 tillsattes dessutom en utredning under ledning av Fortifikationsverkets generaldirektör Sören Häggroth vars syfte är att ta fram förslag till hur asylsökande skall fås att bosätta sig där det finns bostäder, arbeten och utbildningsmöjligheter. Ett slutbetänkande skall läggas fram för regeringen i februari år 2009.

Källa: <http://www.regeringen.se/sb/d/9865/a/94349>

Folkpartiet Liberalerna
Malmö

Introduktionen av nyanlända i Malmö

I väntan på uppehållstillstånd

Migrationsverket ansvarar för de flyktingar som väntar på ett beslut om uppehållstillstånd. En lokal överenskommelse mellan Malmö stad, Arbetsförmedlingen Nya Invandrare i Malmö, Region Skåne samt Migrationsverket skall styra hanteringen av nyanlända flyktingar och andra invandrare i Malmö. För asylsökande innebär denna överenskommelse att de skall ges information om asylprocessen samt om boende, skolor etc. även i andra kommuner än Malmö. Rådgivning skall samtidigt ges av arbetsförmedlingen samt deltagande i undervisning i svenska skall erbjudas. Arbetsmarknadsfokuseringen är alltså i det närmaste obefintlig. Överenskommelsen fungerar dessutom mer som en vägledning och används inte i det dagliga arbetet. En uppdaterad lokal överenskommelse är på gång och skall gälla i väntan på de nya riktlinjer som väntas komma våren 2008 för Migrationsverket och Arbetsförmedlingen.

Källa: "Lokal överenskommelse för samverkan i introduktionen av asylsökande, flyktingar och andra invandrare i Malmö stad" samt Stadskontorets avdelning för Integration och Arbetsmarknad

Initial kontakt efter uppehållstillstånd

Malmö stad ansvarar för de flyktingar och invandrare som har fått uppehållstillstånd och är bosatta i Malmö. Den första introduktionen i Malmö ges av Invandrarservice. Efter kontakt med Invandrarservice övergår sedan ansvaret till den stadsdel invandraren eller flyktingen bor i. Den aktuella stadsdelsförvaltningen ansvarar dock för sociala frågor och bostadsfrågor redan från början.

Källa: <http://www.malmo.se/arbeteintegration/nyisverige/invandrarserviceinformationochinroduktion.4.33aee30d103b8f15916800070107.html>

Invandrarservice har till uppgift att svara för det första mottagandet samt utbetalning av introduktionsersättning till nyanlända flyktingar och invandrare. På Invandrarservice arbetar för närvarande 25 personer uppdelade på två enheter:

Mottagningsenheten är en kommungemensam enhet som tar emot alla nyinflyttade invandrare för en kartläggning och första information. Invandrarsekreterarna i mottagningsgruppen ansvarar för det första samtalet med den nyinflyttade. De går då genom bakgrund, arbetsliv och utbildning, gör upp en första introduktionsplan, anmäler vuxna till svenskundervisning och barnen till barnomsorg och skola. De försöker även få en uppfattning om hur personen i fråga mår, samt utröna om någon behöver särskilt stöd.

För den som deltar i introduktionen och som behöver hjälp med sin försörjning gör mottagningen en ekonomisk grundutredning och beslutar om rätten till introduktionsersättning. Sökanden får även broschyrer innehållande praktisk information om bland annat hälso- och sjukvård, skolan, barnomsorgen och arbetsförmedlingen. Till den sistnämnda hänvisar man ofta för inskrivning innan sökanden börjat i svenskundervisningen.

Folkpartiet Liberalerna Malmö

Mottagningen registrerar och för journalanteckningar i databasen ProCapita och överlämning sker genom att respektive stadsdelsförvaltning aktiverar ProCapita för sin stadsdels klienter.

Ersättningsenheten ansvarar för utbetalningen av introduktionsersättning till de invandrare som deltar i introduktionsprogram. Introduktionsersättningen, som maximalt utbetalas under 3 år, är en förenklad form av försörjningsstöd till flyktingar och andra nyanlända personer som deltar i ett introduktionsprogram. Invandrarservice handlägger ärenden om introduktionsersättning på uppdrag av stadsdelsförvaltningarna som har huvudansvaret för själva introduktionen. Ersättning beviljas den som förbinder sig att följa en individuell introduktionsplan och är inkomstprövad. Finns behov av ekonomiskt stöd efter 3 år hänvisas man till försörjningsstödet.

Källa: Invandrarservice samt Stadskontorets avdelning för Integration och Arbetsmarknad

Efter den initiala kontakten

Introduktionsenheter för nyanlända flyktingar och andra invandrare, när dessa har haft kontakt med Invandrarservice, finns idag vid 6 stadsdelar: Centrum (som även handhar ärenden från Husie), Fosie (som även handhar ärenden från Oxie), Rosengård, Hyllie (som även handhar ärenden från Västra innerstaden och från Limhamn-Bunkeflo), Kirseberg samt Södra innerstaden. Introduktionssekreterare vid dessa enheter, som sedan den 1 januari 2008 samordnas med stadens 6 arbets- och utvecklingscentra (AUC), ansvarar för de nyanlända och skall hjälpa dessa med introduktionsutbildningen samt med kontakter med olika myndigheter, exempelvis med Arbetsförmedlingen Nya Invandrare.

Introduktionsutbildningen upphandlas centralt av Stadskontoret och är förlängd till och med år 2008. Introduktionsutbildningen innefattar SFI-utbildning samt arbets- och samhällsinformation och genomförs av följande 5 utbildningsanordnare, som riktar sig till olika målgrupper: Lernia, Folkuniversitetet, Liber Hermods, Komvux Södervärn samt Iris Hadar. 1 900 årsplatser är upphandlade till en kostnad av 72 miljoner kronor.

Källa: Stadskontorets avdelning för Integration och Arbetsmarknad

Den lokala överenskommelse som nämnts ovan, som alltså är under revidering, skall även gälla hanteringen av invandrare med uppehållstillstånd, men används inte heller här i det dagliga arbetet. För dessa invandrare är dock kommunen ansvarig för samordningen mellan myndigheterna. Det skall skapas en individuell introduktionsplan som är en överenskommelse mellan den enskilde, kommunen och övriga parter och som visar på vilka mål som skall uppnås samt vilka åtgärder de olika aktörerna skall genomföra för att dessa skall förverkligas. Malmö stad skall erbjuda arbetslivs- och yrkesinriktad introduktion, SFI-undervisning, ge information om hur den nyanlände kan bli självförsörjande, stå för uppföljningar och utvärderingar, utveckla valideringssystem etc. Arbetsförmedlingen Nya Invandrare skall ge relevant arbetsmarknadsintroduktion som grund för var de vill bosätta sig, samverka med kommunen för att underlätta inträde på arbetsmarknaden, samverka med kommunen för att skapa meritportfölj, arbetsmarknadsutbildning etc. Region Skåne skall ge information i hälsofrågor, erbjuda rehabilitering, ge mentorsplatser i mån av tillgång samt etablera kontakt med familjeläkare. De berörda myndigheterna arbetar inte under samma tak utan finns

Folkpartiet Liberalerna Malmö

utspridda i staden. Ansvarig för samordningen är, vilket sagts ovan, introduktionssekreteraren vid den aktuella introduktionsenheten.

Källa: "Lokal överenskommelse för samverkan i introduktionen av asylsökande, flyktingar och andra invandrare i Malmö stad"

Projekt

Det pågår även ett flertal tidsbegränsade introduktionsprojekt, ibland även underprojekt inom projekten, i Malmö riktade mot olika målgrupper. Resultaten för dessa har varit blandade och stark kritik mot den utvärdering som gjorts och hur man tar tillvara de kunskaper som framkommit har framförts. Beslut om en invandrars eventuella deltagande i ett sådant projekt tas av introduktionssekreterarna.

Ett av de för stunden aktuella projekt som genomförs är det så kallade Etableringsprojektet, som cirka 350 invandrare som uppbär introduktionsstöd eller försörjningsstöd och som inte har haft uppehållstillstånd längre än 18 månader, har tillgång till och som finansieras via Arbetsmarknadsstyrelsen. Liknande projekt genomförs i flera andra kommuner runtom i landet, bland annat i Helsingborg, Landskrona, Lund och Kristianstad.

10 handläggare arbetar i detta projekt, som syftar till att så fort som möjligt få ut den sökande i arbetslivet, i tät samverkan med en kontaktperson från varje introduktionsenhet samt med en ansvarig från varje utbildningsanordnare, Migrationsverket, Invandrarservice samt Region Skåne. Yrkesbedömning, validering etc. görs av handläggarna och ett trepartssamtal tillsammans med den sökande och med kommunens introduktionssekreterare genomförs direkt. Därefter genomförs de utbildningsinsatser som bedöms behövas för att personen ifråga skall kunna etablera sig på den svenska arbetsmarknaden, inklusive undervisning i svenska språket, *samtidigt* som individen genomför praktik eller annan verksamhet i nära anslutning till arbetsmarknaden. Målet är att personerna skall erbjudas vanlig anställning via nystartsjobben eller instegsjobben snarast möjligt, vilket även i stor utsträckning har lyckats. De korta beslutsvägarna och arbetsfokuseringen har lett till goda resultat och handläggarna anser själva att detta arbetssätt hade varit lämpligt att använda för hela Malmö stad, inte endast med 350 utvalda individer. Projektiden löper dock ut i juni år 2008 och därefter är det tänkt att den kunskap som har uppnåtts skall användas i den övriga mer uppdelade verksamheten.

Källa: Intervju med Etableringsprojektets handläggare 2007-12-03

Framtidsplaner hos ansvariga politiker

För att komma tillrätta med de uppenbara och förödande problem Malmö har med att integrera och ge invandrare möjlighet att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden föreslår socialdemokraterna i Malmö att arbetscentrum ges mer resurser till servicepatruller, skyddade anställningsformer samt trygghets- och utvecklingsanställningar. Vuxenutbildningen ges 7 miljoner kronor mer i stöd och skall satsa mindre på traditionella utbildningar och mer på rekryteringsutbildningar tillsammans med företag. Slutligen ges även FINSAM (samordningsförbund Malmö, Region Skåne, Försäkringskassan och arbetsförmedlingen) mer pengar till sin verksamhet.

Källa: <http://www.socialdemokraterna.se/templates/News.aspx?id=132425>

Folkpartiet Liberalerna
Malmö

Varför räcker inte detta?

Den fakta som redovisats ovan visar med all tydlighet att det i Malmö råder ett stort utanförskap för många invandrare. Den politik som förts av socialdemokraterna både på det nationella och på det kommunala planet har otvetydigt inte lyckats förändra detta faktum utan har snarare försatt människor i ett allt djupare beroende av bidrag och stöd från ovan. Kunskap som framkommer tas inte tillvara och utökade resurser ses uppenbarligen som lösningen på organisationens alla problem. I Integrationsverkets rapport "Ett förlorat år" som presenterades under år 2007 konstaterades det att under det första året i Sverige har knappt hälften av de nyanlända haft någon arbetsmarknadskontakt. Endast drygt en av tio har en reguljär anställning och ytterst få har fått arbetspraktik genom arbetsförmedling eller har deltagit i en arbetsmarknadsutbildning. I en internationell studie där EU-15-länderna, USA och Kanada jämförs hamnar Sverige i botten vad gäller integration på arbetsmarknaden.

Källa: <http://www.ud.se/sb/d/9318/a/85201>

Folkpartiet Liberalerna Malmö anser att det på det nationella planet behövs göras stora insatser för att sprida ut flyktingmottagandet till fler kommuner och ser positivt på förändringar i reglerna kring anhöriginvandring. Vi driver därför på för detta inom rätt kanaler, men Malmö kommun kan inte gömma sig bakom behovet av nationella förändringar utan har ett tungt ansvar för sina invånare och stora påverkansmöjligheter i frågan.

Dagens havererade kommunala integrationspolitik är i stort behov av förändring. Vi måste tänka nytt! Det splittrade ansvarssystem som beskrivits måste reformeras så att det tas ett samlat grepp om alla tillgängliga resurser, såväl de finansiella som de personella. En ny organisation av introduktionen behövs, inte endast utökade resurser. Nedan beskrivs hur ett sådant system, som inkluderar och tar tillvara på de nya Malmöbornas kompetens utifrån deras egna förutsättningar, bör utformas i Malmö.

Folkpartiet Liberalerna
Malmö

Folkpartiet Liberalerna Malmös förslag

Flyktingar och invandrare som kommer till vår stad skall ses som individer som har något att tillföra såväl vår arbetsmarknad som vår generella välfärd. Personer med personliga trauman och som är i behov av stöd skall få tillgång till detta omedelbart, men det omhändertagande-perspektiv som genomsyrat mottagandet av samtliga nyanlända, oavsett deras bakgrund och förmåga, måste upphöra! Ett arbetsperspektiv måste därför genomsyra introduktionsverksamheten, och denna måste vara uppbyggd för att på bästa sätt hantera ett sådant perspektiv.

1. Nytt NAV-kontor för nyanlända – stoppa vidarelussningspolitiken!

Folkpartiet Liberalerna Malmö föreslår skapandet av ett kommunövergripande NAV-kontor för nyanlända med uppehållstillstånd samtidigt som samarbetet med Migrationsverket rörande flyktingar som väntar på uppehållstillstånd skall stärkas. NAV-kontoret skall handhas av Näringslivskontoret på kommuncentral nivå, inte av stadsdelsförvaltningarna. Invandrare skall helt enkelt inte ses som sociallärenden, utan som möjlig arbetskraft.

På NAV-kontoret skall representanter från Arbetsförmedlingen, privata arbetsförmedlare, Malmö stad, Försäkringskassan, Region Skåne samt frivilliga ideella föreningar och näringslivsrepresentanter samarbeta. De skall vara permanent placerade där för att dagligen kunna utbyta information.

På kontoret skall alla nyanlända, såväl barn som vuxna, vid inledande möten komma i kontakt med ovanstående myndighetsrepresentanter för att få sina svetskunskaper undersökta, jobberfarenheter och kompetenser snabbt validerade och övriga kunskaper eller behov synliggjorda. En introduktionsplan som visar på vad som behövs göras och av vem skall upprättas och en personlig handläggare, med uppföljnings- och redovisningsansvar, tilldelas. Kan en nyanländ vuxen direkt få arbete skall detta ordnas och svenskundervisning (och vid behov rehabilitering och hälsofrämjande insatser) ges samtidigt. Kan personen inte få jobb direkt skall praktikarbete eller annan arbetsinriktad verksamhet såsom kvalificerade yrkesutbildningar, inklusive eventuell övrig utbildning, rehabilitering och hälsofrämjande verksamhet, kombineras med svenskundervisning så som idag sker inom Etableringsprojektet. Sker det senare skall regelbundna möten ske mellan handläggarna och individen för att kontinuerligt utvärdera möjligheten för den aktuella individen att komma ut på arbetsmarknaden. Detta gäller såväl för nyanlända kvinnor som för män. För barn skall insatser för inläring av det svenska språket prioriteras, givetvis i kombination med annan stödjande verksamhet.

Individerna skall alltså inte slussas vidare genom kommunbyråkratin som idag när de först tas om hand av Invandrarservice, sedan av stadsdelarnas introduktionssekreterare, utbildningsanordnarnas kontaktpersoner, arbetsförmedlingens handläggare etc. vid enskilda tillfällen, för att efter en tid eventuellt komma i kontakt med ett tidsbegränsat projekts handläggare om ovanstående instanser inte anser att man kan hjälpa personen. Vidarelussningspolitiken måste avskaffas! Varje person skall ha en fast kontaktperson med uppföljnings- och redovisningsansvar på det kommunövergripande NAV-kontor som hjälper individen genom

Folkpartiet Liberalerna Malmö

hela processen och ser till att denne så fort som möjligt, efter individens förutsättningar, blir en del av arbetsmarknaden eller ges förutsättningar att klara sig i den svenska skolan.

2. Ersättning efter prestation

En prestationsrelaterad introduktionsersättning är ett bra pedagogiskt inslag i förverkligandet av målsättningarna att underlätta integrationen för nyanlända i det svenska samhället och skapa möjlighet för dem till egen försörjning. Regler om en karenssdag vid sjukdom, såsom sker på arbetsmarknaden i övrigt, samt om utebliven ersättning vid ogiltig frånvaro skall därför införas och upprätthållas i hela Malmö. Så har redan skett i Åstorps kommun där det fungerar väl. Det är även ett sätt att få bukt med den bekymmersamma frånvaron från SFI-undervisningen i Malmö.

Flyktingar över 18 år som är mottagna inom Malmö kommuns flyktingmottagande skall ha rätt att ansöka om introduktionsersättning. Introduktionstidens längd måste tillåtas variera utifrån individuella förutsättningar, men dess längd skall i normalfallet vara maximalt 24 månader. För den som inte klarar egen försörjning efter denna tid skall introduktionsersättning utbetalas under ytterligare maximalt 12 månader under förutsättning att det finns en klar planering till självförsörjning.

En skyldighet att söka och acceptera arbetserbjudanden över Öresund skall även införas. Malmö stad bör ansöka om tillstånd från regeringen för att bli försöksområde med denna ordning.

För att ge ytterligare incitament till de nyanlända att arbeta under introduktionstiden är det av stor vikt att inte ekonomiskt straffa de som hittar ett arbete. Inkomster från förvärvsarbete eller eget företagande skall därför endast påverka introduktionsersättningens storlek om inkomstsumman överstiger 2 000 kronor netto per person och månad. Denna summa kan efter utvärdering anpassas efter vad som anses lämpligt.

Även Arbetsförmedlingen och privata arbetsförmedlingar skall ges incitament till att snarast möjligt hjälpa de sökande ut på arbetsmarknaden genom att deras ersättning är prestationsrelaterad.

3. Introduktion på heltid

Introduktionen idag består av cirka 20 timmars aktiviteter per vecka för de nyanlända. Folkpartiet Liberalerna anser att detta är oförsvarligt lite tid om målsättningen är att så fort som möjligt få ut individerna i arbete. Introduktionen måste naturligtvis bedrivas på heltid, det vill säga 40 timmar per vecka. Vuxna personer skall inte passiviseras vid ankomsten, utan deras kunskaper och vilja att bidra till sin egen försörjning och till samhällets bästa måste tillvaratas. Endast på så sätt kan utanförskapet i Malmö brytas.

Folkpartiet Liberalerna
Malmö

4. Utnyttja privata aktörer bättre

Låt de nyanlända flyktingarna och invandrarna ta jobb i bemanningsföretag och använd även dessa företag på NAV-kontoret för att på kortast möjliga tid få ut individerna i riktiga och stadigvarande arbeten. Bemanningsföretag och privata arbetsförmedlingar har mycket att tillföra i arbetssökandet och bör ses som en tillgång och ett komplement till Arbetsförmedlingen, inte som en motståndare kommunen skall distansera sig till.

Ett djupare samarbete med representanter från näringslivet, vilka i många fall har bättre kunskap om marknadens behov och mer effektivt kan bidra med kunskap och mentorskap till individerna än kommunala institutioner, kan utvecklas inom NAV-kontoret genom att privata aktörer tydligt knyts till dess verksamhet.

5. Inför projektstopp

Folkpartiet Liberalerna vill införa projektstopp i hanteringen av de nyanlända i Malmö. Många tidsbegränsade projekt, med oklar ansvarsfördelning, pågår i staden och avslutas utan tillräcklig uppföljning och utvärdering vilket gör att de lärdomar som eventuellt dragits och de resurser som lagts ner går till spillo. Malmö behöver en rakare och tydligare organisation för hanteringen av de nyanlända, vilket uppnås genom det föreslagna NAV-kontoret. Den verksamhet som sedan bedrivs där skall styras av dess professionella medarbetare och bedrivs inom ramen för dess fastlagda budget.

6. Satsning mot diskriminering på arbetsmarknaden

Diskriminering på grund av ursprung är ett stort problem på den svenska arbetsmarknaden. Regeringen arbetar med att ta fram en ny sammanhållen diskrimineringslagstiftning som bättre kan motverka detta utestängande av människor från det svenska samhället, men krafttag mot problemet måste även tas på kommunal nivå.

Ett sätt att omöjliggöra diskriminering i första ledet av rekryteringsprocessen är genom att införa så kallade aidentifierade ansökningshandlingar där namn och personuppgifter istället ersätts av ett nummer. Folkpartiet Liberalerna anser att kommunen, som är Malmös största enskilda arbetsgivare, skall föregå med gott exempel och genast införa detta system.

Vi anser slutligen att Malmö stad skall verka för att Diskrimineringsombudsmannen öppnar ett lokalkontor i Malmö för att förbättra tillgängligheten till stöd för alla som ansett sig blivit diskriminerade samt för att lättare sprida information och kunskap till såväl arbetssökande, arbetstagare och arbetsgivare om den stärkta antidiskrimineringslagstiftningen.

**Folkpartiet Liberalerna
Malmö**

Med ovanstående som grund föreslår vi därför kommunfullmäktige ge i uppdrag åt kommunstyrelsen:

Att i enlighet med motionens intentioner inrätta ett kommunövergripande NAV-kontor för nyanlända med uppehållstillstånd.

Att i enlighet med motionens intentioner inrätta prestationsrelaterad introduktionsersättning med en karensdag vid sjukdom och utebliven ersättning vid ogiltig frånvaro i hela staden samt opåverkad introduktionsersättning för inkomster upp till 2000 kronor i månaden.

Att i enlighet med motionens intentioner ansöka om tillstånd hos regeringen för att bli försöksområde med en skyldighet för arbetssökande att söka och acceptera arbetserbjudanden över Öresund.

Att i enlighet med motionens intentioner avtala med prestationsrelaterad ersättning till offentliga och privata arbetsförmedlingar.

Att i enlighet med motionens intentioner stärka Malmö stads samarbete med bemanningsföretag och privata arbetsförmedlingar.

Att i enlighet med motionens intentioner införa introduktion på heltid i hela staden.

Att i enlighet med motionens intentioner införa projektstopp i hanteringen av nyanlända i Malmö.

Att i enlighet med motionens intentioner införa avidentifierade ansökningshandlingar i Malmö stad samt verka för att Diskrimineringsombudsmannen eller den myndighet som kan komma att ersätta vederbörande, öppnar ett lokalkontor i Malmö.

Allan Widman (fp)
Ewa Bertz (fp)